

Sygn. akt: I C 23/22

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 czerwca 2022 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Sylwia Piasecka
Protokolant:	p.o. protokolanta sądowego Ilona Szczepańska

po rozpoznaniu w dniu 8 czerwca 2022 roku w Człuchowie

na rozprawie

sprawy

z powództwa (...) Bank S.A. z siedzibą w W.

przeciwko K. B., D. B.

o zapłatę

1. oddała powództwo,

2. zasądza od powoda (...) Bank S.A. z siedzibą w W. na rzecz pozwanego K. B. kwotę 5.400,00 złotych (słownie: pięć tysięcy czterysta złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 23/22

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank S.A. z siedzibą w W., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata, złożył pozew przeciwko pozwanym D. B. i K. B. wnosząc o zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwoty 53.035,16 złotych z dalszymi odsetkami od kwoty kapitału 44.686,43 złotych w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 20 marca 2020 roku do dnia zapłaty, ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty odsetek umownych 1.525,04 złotych od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty odsetek karnych 6.823,69 złotych od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz o zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że strona powodowa zawarła ze stroną pozwaną umowę bankową o numerze (...) z dnia 31 lipca 2017 roku, z której strona pozwana nie wywiązała się albowiem nie dokonywała terminowo spłat w wysokościach ustalonych w zawartej umowie. W związku z powstaniem zaległości, powód bezskutecznie wezwał pisemnie stronę pozwaną do dobrowolnej spłaty zaległości pismem z dnia 26 maja 2020 roku informując jednocześnie o możliwości restrukturyzacji zadłużenia zgodnie z treścią art. 75c Prawa bankowego. W związku z brakiem restrukturyzacji oraz zapłaty zaległych rat, powód wypowiedział przedmiotową umowę pismem z dnia 14 lipca 2020 roku. Z uwagi na

bezskuteczny upływ okresu wypowiedzenia powód postawił całą należność w stan wymagalności 8 września 2020 roku.

Powód zaznaczył nadto, że wobec braku zapłaty żądanej kwoty, w dniu 27 grudnia 2021 roku, wystawił wyciąg z ksiąg banku stwierdzający zadłużenie strony pozwanej. Na wymagalne zadłużenie składa się należność główna z tytułu niespłaconego kapitału w wysokości 44.686,43 złotych, niespłacone odsetki umowne naliczone według stopy procentowej w wysokości 7,20 za okres korzystania z kapitału od powstania zaległości dnia 20 marca 2020 roku do dnia 7 września 2021 roku, tj. ostatniego dnia obowiązywania umowy w kwocie 1.525,04 złotych i niespłacone odsetki za opóźnienie naliczone według stopy procentowej w wysokości 14,50 złotych od dnia 8 września 2020 roku do dnia 26 grudnia 2021 roku, to jest poprzedzającego sporządzenie wyciągu w wysokości 6.823,69 złotych.

Jednocześnie powód wyjaśnił, że w dniu 4 stycznia 2010 roku nastąpiło przejęcie (...) Bank S.A. z siedzibą w K. przez (...) Bank S.A. z siedzibą w W. i utworzony został (...) Bank S.A. z siedzibą w W.. Następnie w dniu 1 czerwca 2012 roku (...) Bank S.A. z siedzibą w W. został przejęty przez (...) Bank S.A. z siedzibą w W., poprzednia nazwa (...) Bank (...) S.A. W wyniku przejęcia (...) Bank S.A. w W. przyjął nazwę (...) Bank S.A.

Pozwani – K. B. i D. B., reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata, prawidłowo wezwani na termin rozprawy, nie stawili się nie zajęli stanowiska w sprawie i nie wnieśli o przeprowadzenie rozprawy pod ich nieobecność. Pozwany – K. B. wniósł jedynie o odroczenie rozprawy z uwagi na stan zdrowia, przedstawiając zwolnienie lekarskie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 31 lipca 2017 roku pomiędzy pozwanymi – K. B. i D. B. a powodem (...) Bank S.A. z siedzibą w W. została zawarta umowa kredytu konsumpcyjnego gotówkowego. Na podstawie tej umowy Bank, na wniosek kredytobiorców, udzielił na okres 84 miesięcy kredytu w wysokości 64.09,35 złotych na sfinansowanie potrzeb konsumpcyjnych kredytobiorcy, prowizji bankowej za udzielenie kredytu płatnej jednorazowo i składki ubezpieczeniowej z tytułu umowy ubezpieczenia na wypadek zgonu, całkowitej niezdolności do pracy albo hospitalizacji w wyniku NW.

Całkowita kwota kredytu wynosiła kwotę 50.000,00 złotych, natomiast całkowita kwota do zapłaty przez kredytobiorcę ustalona w dniu zawarcia umowy wynosiła kwotę 86.978,82 złotych.

Pozwani – K. B. i D. B. zobowiązali się do spłaty zobowiązania w równych ratach, w okresach miesięcznych 20 dnia każdego miesiąca. Wysokość raty kredytu wynosiła 1.037,41 złotych z zastrzeżeniem, że wysokość pierwszej raty kredytu, która była ratą wyrównawczą, nie będzie wyższa niż 873,79 złotych.

Powód był uprawniony do wypowiedzenia umowy z zachowaniem 30 – dniowego okresu wypowiedzenia w przypadku, między innymi, opóźnienia kredytobiorcy z zapłatą pełnej raty wynikającej z harmonogramu spłat, za co najmniej jeden okres płatności braku spłaty zaległości pod warunkiem wezwania kredytobiorcy przez Bank do zapłaty zaległości w terminie nie krótszym niż 14 dni roboczych i braku spłaty zaległości w odpowiedzi na to wezwanie we wskazanym przez Bank terminie (§ 9 umowy).

dowód: umowa kredytu konsumpcyjnego gotówkowego z dnia 31 lipca 2017 roku k. 8 – 14.

W związku z powstaniem zaległości w spłacie kredytu powód w dniu 26 maja 2020 roku sporządził pismo, którym wezwał pozwanych K. B. i D. B., pod rygorem wypowiedzenia umowy do uregulowania w terminie 14 dni roboczych od doręczenia niniejszego wezwania zaległości w wysokości 2.386,68 złotych obejmującej na dzień sporządzenia pisma następujące kwoty, a mianowicie należność kapitałową w wysokości 1.761,98 złotych oraz odsetki umowne w wysokości 610,12 złotych, odsetki podwyższone za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej w wysokości 14,58 złotych. Jednocześnie powód poinformował, że kredytobiorca ma możliwość złożenia, w terminie 14 dni roboczych od otrzymania wezwania wniosku o restrukturyzację zadłużenia i w związku z tym załączył formularz takiego wniosku.

dowód: wezwania do zapłaty wraz z wnioskiem z dnia 26 maja 2020 roku k. 15 – 17, 19 – 21.

Pismem z dnia 14 lipca 2020 roku powód złożył pozwanym oświadczenie o wypowiedzeniu umowy wskazując, że w związku z nieuregulowaniem zaległości w spłacie kredytu wypowiada umowę kredytu numer (...) za chowaniem okresu wypowiedzenia określonego w umowie liczonego od dnia doręczenia niniejszego pisma. Jednocześnie poinformował, że w następnym dniu po upływie okresu wypowiedzenia całość środków kredytowych wraz z odsetkami i kosztami staje się wymagalna i podlega natychmiastowemu zwrotowi.

dowód: oświadczenie banku o wypowiedzeniu umowy z dnia 14 lipca 2020 roku k. 23 – 23v, 26 – 26v.

W dniu 1 czerwca 2020 roku powód nadał w Urzędzie Pocztowym w P. korespondencję adresowaną do pozwanego K. B., pod numerem nadawczym (...) oraz do pozwanej D. B., pod numerem (...), natomiast w dniu 17 lipca 2020 roku adresowaną do pozwanej D. B. pod numerem nadawczym (...) oraz do pozwanego K. B. pod numerem nadawczym (...).

Korespondencje pod numerem nadawczym (...) i (...) zostały odebrane osobiście przez adresatów – pozwanych.

dowód: książka nadawcza k. 18, 22, 24, 27, potwierdzenie odbioru k. 25 – 25v, 28 – 28v.

Sąd zważył co następuje:

Roszczenie strony powodowej nie zasługiwało na uwzględnienie, mimo że pozwani D. B. i K. B. nie stawili się na termin rozprawy, nie zajęli stanowiska w sprawie i nie wniesli o przeprowadzenie rozprawy pod jej nieobecność. Uzasadniało to zatem, stosownie do treści art. 339§2 kpc, uwzględnienie podstawy faktycznej powoda i w konsekwencji wydanie wyroku zaocznego. Podkreślić przy tym jednak należy, że wydanie wyroku zaocznego może nastąpić tylko wówczas, gdy Sąd rozpoznający sprawę, nie ma żadnych uzasadnionych wątpliwości co do prawdziwości twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie. Niezależnie bowiem od ustalenia podstawy faktycznej Sąd jest zawsze zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny natomiast wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwa, gdyż w tym zakresie nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 kpc (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972 roku, III CRN 30/72, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 1973, III CRN 59/73). Dlatego też obowiązkiem strony powodowej jest dołączenie do pozwu dowodów, które umożliwią Sądowi weryfikację twierdzeń pozwu pod kątem spełnienia przesłanek z art. 339 kpc. Brak jakichkolwiek dokumentów powoduje, że przytoczone okoliczności budzą wątpliwości co skutkuje oddaleniem powództwa - nawet przy biernej postawie strony pozwanej - gdyż nie jest możliwym przyjęcie za prawdziwych twierdzeń pozwu. Tym bardziej, że z treści art. 3 k.p.c. wynika obowiązek stron i ich pełnomocników do przedstawiania dowodów istotnych w sprawie.

W toku niniejszego procesu strona powodowa powinna udowodnić zarówno zasadność, jak i wysokość określonej wierzytelności. Zgodnie bowiem z treścią art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi określone dla siebie skutki prawne, tym bardziej, że ciężar dowodu pozostaje w ścisłym związku z problematyką procesową dowodów i spełnia przy tym dwie zasadnicze funkcje. Po pierwsze dynamizuje postępowanie dowodowe w systemie obowiązywania zasady sporności (kontradyktoryjności) w procesie, po drugie określa wynik merytoryczny sporu (sprawy) w sytuacji krytycznej, gdy strona nie udowodni faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. K. Piasecki, Kodeks cywilny. Księga pierwsza. Część ogólna. Komentarz, Zakamycze, 2003 r.). Oznacza to zatem, że Sąd tylko wyjątkowo winien ingerować w przebieg postępowania dowodowego dopuszczając dowody z urzędu, które to uprawnienie wynika z treści przepisu art. 232 k.p.c. Ponadto, zgodnie z przyjętą linią orzecznictwa, obowiązek wskazania dowodów potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża przede wszystkim strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29), ponieważ Sąd został wyposażony jedynie w uprawnienie, a nie obowiązek, dopuszczenia dalszych jeszcze, nie wskazanych przez żadną ze stron, dowodów, kierując się przy tym własną oceną, czy zebrany w sprawie materiał jest - czy też nie jest - dostateczny do jej rozstrzygnięcia (art. 316 § 1 in principio k.p.c.). Dlatego też Sąd powinien korzystać z przewidzianego

w art. 232 zd. 2 k.p.c. uprawnienia powściągliwie i z umiarem, pamiętając, że taka inicjatywa należy przede wszystkim do samych stron i że cały rozpoznawany spór jest ich sprawą, a nie sądu. Podkreślić również należy, że zasada kontrydiktoryjności winna być całkowicie zachowana zwłaszcza wówczas, gdy strony korzystają z pomocy profesjonalnych pełnomocników.

W przedmiotowej sprawie powód wywodził swoje roszczenie z umowy kredytu konsumpcyjnego gotówkowego z dnia 31 lipca 2017 roku.

Zgodnie z treścią art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe poprzez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Celem wykazania zasadności i wysokości dochodzonego roszczenia powód przedłożył umowę kredytu oraz wezwania do zapłaty i wypowiedzenie umowy.

W ocenie Sądu z przedłożonych dowodów wynika jedynie, że strony zawarły umowę. Powód nie przedłożył natomiast żadnego zestawienia wpłat na poczet zobowiązania. Tym samym Sąd nie miał możliwości zweryfikowania wysokości dochodzonego roszczenia, jak również daty wymagalności roszczenia.

Ponadto nawet gdyby przyjąć, że zaistniały przesłanki uprawniające powoda do wypowiedzenia umowy, a w konsekwencji do postawienia zobowiązania z niej wynikającego w stan natychmiastowej wymagalności i żądania zapłaty niespłaconej części zadłużenia, to należy mieć na uwadze treść art. 75c ust. 1 i 2 ustawy Prawo bankowe, który stanowi, że jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W ust. 2 art. 75c przewidziano natomiast, że w wezwaniu, o którym mowa w ust. 1, bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia.

Z powyższego wynika wprost, że procedura upominawcza przewidziana w art. 75c Prawo bankowe w każdym przypadku winna poprzedzać wypowiedzenie umowy kredytu lub pożyczki bankowej z powodu zaległości w spłacie, jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania. Procedura ta ma charakter obligatoryjny i nieprzeprowadzenie jej przez bank powoduje, że wypowiedzenie umowy nie może być uznane za skuteczne. Należy podzielić pogląd prezentowany w orzecznictwie, zgodnie z którym regulacja art. 75c cytowanej ustawy pełni dla kredytobiorców funkcję gwarantującą dochowanie minimalnego standardu w zakresie spełnienia opóźnionego świadczenia oraz informacji o istnieniu procedury umożliwiającej restrukturyzację zadłużenia. Przepis ten nie nakłada natomiast na bank bezwzględnego obowiązku restrukturyzacji zadłużenia, o czym przekonuje ust. 3 art. 75c, który uprawnia bank do uprzedniego dokonania oceny sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2019 roku, II CSK 723/18, LEX nr 2763432).

Dlatego też należy uznać, że bank nie może swobodnie wypowiedzieć umowy kredytowej, jeżeli tylko dłużnik popadł w opóźnienie ze spłatą zobowiązania z tego tytułu. Zgodnie z określoną ustawowo procedurą w pierwszej kolejności bank powinien doręczyć dłużnikowi wezwanie określone w art. 75c ust. 1-2 Pr. bank. oraz odczekać do upływu dodatkowego terminu na spłatę zadłużenia wyznaczonego w wezwaniu (nie krótszego niż 14 dni roboczych). Dopiero po upływie tego terminu bank może złożyć oświadczenie woli w sprawie wypowiedzenia umowy. W przypadku gdy powyższe przesłanki nie zostały spełnione, czynność prawna banku polegająca na wypowiedzeniu umowy będzie nieważna (art. 58 § 1 k.c.), albowiem wypowiedzenie umowy kredytowej stanowi bardzo dotkliwie dla kredytobiorców uprawnienie kształtujące banku w stosunku kredytowym, gdyż jego wykonanie może doprowadzić do zakończenia tego stosunku przed pierwotnie ustalonym okresem spłaty kredytu. W związku z tym nie może być ono wykonane w sposób nagły, zaskakujący dla kredytobiorcy, nawet jeżeli istnieją podstawy do jego podjęcia zgodnie z treścią umowy kredytowej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2015 roku, V CSK 698/14). Jest to bowiem najbardziej dotkliwa sankcja dla kredytobiorcy, dlatego skorzystanie z niego powinno nastąpić po wyczerpaniu środków mniej dolegliwych,

odpowiednich wezwań. Przepis art. 75c Prawa bankowego ma przy tym charakter samidyspozytywny, co oznacza, że w umowie może być on zmieniony jedynie na korzyść kredytobiorcy (tak np. T. Czech „Obowiązki banku w razie opóźnienia kredytobiorcy ze spłatą kredytu” Monitor Pr. Bankowego 2016/22/66-79 oraz Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 14 stycznia 2019 r., V ACa 93/18).

Zatem czynność banku w postaci wypowiedzenia umowy dokonana bez zachowania procedury przewidzianej w art. 75c ustawy Prawo bankowe, nie prowadzi do wymagalności wierzytelności banku o spłatę tej części zobowiązania, co do której dłużnik nie pozostawał w opóźnieniu.

Nie ulega wątpliwości, że przytoczone przepisy znajdowały zastosowanie do łączącej strony umowy kredytu.

Zatem, zdaniem Sądu, w dacie wypowiedzenia umowy kredytu powód był zobowiązany do uprzedniego wdrożenia procedury wynikającej z przepisu art. 75c Prawa bankowego. A zatem w pierwszej kolejności winien on doręczyć kredytobiorcom wezwanie określone w art. 75c ust. 1-2, a następnie odczekać do upływu dodatkowego terminu na spłatę zadłużenia wyznaczonego w wezwaniu (nie krótszego niż 14 dni roboczych). Dopiero po upływie tego terminu bank mógł złożyć wobec kredytobiorcy oświadczenie woli w sprawie wypowiedzenia umowy kredytowej.

W przedmiotowej sprawie powód przedłożył wezwanie do zapłaty z dnia 26 maja 2020 roku, kierowane do pozwanych, które zawierało również informację o możliwości złożenia przez nich wniosku o restrukturyzację zadłużenia, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Jednakże, w ocenie Sądu, powód nie wykazał aby wezwanie to zostało skutecznie doręczone pozwany albowiem nie przedłożył on potwierdzenia odbioru. Zdaniem Sądu dowodem na nadanie tej korespondencji nie może być również zapis z książki nadawczej. Z dokumentu tego wynika jedynie, że do pozwanych została nadana jakaś korespondencja.

Wobec powyższego, skoro powód nie wykazał aby przed wypowiedzeniem umowy kredytowej pozwany, dopełnił obowiązki wynikające z treści art. 75c Prawa bankowego, to tym samym wypowiedzenie umowy należy uznać za nieważne.

Zatem, skoro powód nie wykazał w toku niniejszego procesu wysokości dochodzonego roszczenia, jego wymagalności, jak również aby wypowiedzenie umowy było skuteczne z uwagi na zachowanie przesłanek z art. 75c ustawy Prawo bankowe, to zasadnym było oddalić roszczenie w całości, o czym Sąd orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

O kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 98 § 1 i 1¹kpc, który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu należą się odsetki, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzone, do dnia zapłaty. Jeżeli orzeczenie to jest prawomocne z chwilą wydania, odsetki należą się za czas po upływie tygodnia od dnia jego ogłoszenia do dnia zapłaty, a jeżeli orzeczenie takie podlega doręczeniu z urzędu - za czas po upływie tygodnia od dnia jego doręczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty. Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony (§ 3 art. 98 kpc).

W przedmiotowej sprawie strona pozwana jest stroną wygrywającą proces i była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata.

Zatem koszty procesu po stronie pozwanej stanowią wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika w wysokości 5.400,00 złotych, zgodnie z treścią §2 pkt 6 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 roku (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800).